СТАНОВИЩЕ

От съдиите и служителите на Районен съд - гр. Берковица,
във връзка с предстоящата реорганизация на съдебната карта на районните съдилища и районните прокуратури на територията на Република България

Във връзка с предвижданата в доклада промяна на съдебната карта на районните съдилища за преструктуриране на границите на съдебните райони и закриването на Районен съд – гр. Берковица, чрез преобразуването му в отделение, филиал или пункт на Районен съд - Монтана, считаме, че това ще доведе до влошен и ограничен достъп до правосъдие на населението, живеещо на територията на Община Вършец и Община Берковица. Нашето становище е, че това ще доведе до понижаване качеството, бързината и ефективността на съдопроизводството. Мотивите ни за това се следните:

1. Заложената в доклада и анализа промяна се явява в противоречие с принципите и целите на правото за гарантиране на бързо и ефективно съдопроизводство, защита правата на гражданите и обществото и осигуряване равен достъп до правосъдие.

Районен съд – гр. Берковица обслужва две общини – Берковица и Вършец с общо 30 на брой населени места и 28 424 души население. Безработицата е висока – близо 19%, на нива сред най-високите в страната. Населението и на двете общини е предимно застаряващо, без поминък, с ниски и непостоянни доходи. Евентуалното закриване на съда в Берковица и поемането на работата му от РС – Монтана значително ще повиши разходите за транспорт и съответно ще ограничи възможностите за придвижване до град Монтана. Много хора няма да са в състояние да поемат тези допълнителни разходи, което на практика ще ги лиши от достъп до съда. Отделно от това, от 30 населени места, ЖП връзка до гр. Монтана ползват единствено жителите на гр. Берковица и село Боровци, като е осигурен превоз един път на ден в обедните часове. Над 50% от населените места имат транспортна връзка до гр. Монтана само веднъж седмично и то само в почивните дни. Някои от тях, за да стигнат до гр. Монтана, трябва да се придвижат до гр. Вършец или до гр. Берковица и от там да направят връзка при възможност за гр. Монтана. А транспорта от гр. Вършец до гр. Монтана е веднъж дневно. При това положение, дори да имат възможност да пътуват до РС – Монтана, едва ли ще успеят да пристигнат там в определения час на заседанието, а в повечето случаи няма да имат и възможност да се върнат обратно в същия ден.

Поради изложените по-горе съображения смятаме, че при преценка на критерия „достъп до правосъдие”, следва да се отчетат тези особености. Евентуалното закриване на съда на практика ще лиши гражданите на две от най-бедните общини в страната от конституционното им право на защита. Защото какво по-лошо има от това, да обречеш един беден човек на невъзможност да защити правата си, поради невъзможност да си плати превоза или да пътува двойно по-големи разстояния, ако изобщо успее да си намери

транспорт, за да си направи справка по делата и по преписките. Разноските на адвокатските услуги за населението от региона също ще се увеличат, защото жителите от тези общини ще трябва да заплащат на адвокатите и за транспорт до един сравнително отдалечен съд, този в гр. Монтана.

2. Демографският фактор е от съществено значение при анализа и преценката за преструктуриране на съдебната карта засягаща Районен съд - гр. Берковица, имайки предвид данните от направената справка в АСП – ДСП – Берковица. От нея се установява, че на територията на Община Берковица и Община Вършец живеят общо 2 936 бр. инвалиди, а средства за отопление получават 2095 жители. Голяма част от населението на територията на двете общини преживява от месечни социални помощи. С основно и по-ниско образование са 50,01 % от безработните лица. Всички тези хора нямат достатъчно знания, умения и подходящо оборудване, за да могат да се възползват от възможността по електронен път да получават и изпращат документи до съдилищата. В тази връзка следва да посочим, че в Районен съд гр. Берковица от 2011 година е предоставена възможност на гражданите да се възползват по електронен път да получават и изпращат съдебни книжа, но тази възможност не се използва към момента. Да не говорим, че услугата за електронен достъп до правосъдие не се отнася до наказателните производства. Поради това, лесно можем да направим извода, че липсата на съдилище в гр. Берковица, дори при реализирането на повече услуги с електронен достъп, ще ограничи достъпа до правосъдие за близо 50% от населението в общините Берковица и Вършец, тъй като последните към момента не могат да ползват подобен род услуги.

3. Не е за пренебрегване и факта, че Берковица е граничен район, със значително по брой ромско население, което определя спецификата на престъпността и необходимостта от своевременни мерки и действия от страна на съд, прокуратура и полиция. Закриването на Районен съд Берковица и районна прокуратура Берковица би рефлектирало негативно върху работата на районните управления на МВР в Берковица и Вършец при борбата с престъпността, имайки предвид обстоятелството, че местните структури на съда, прокуратурата и МВР винаги са работили в тясно взаимодействие.

4. От анализа и доклада не се добива ясна представа каква точно е идеята за практическата реализация на преструктуриране на съдебната карта и превръщане на малките съдилища във филиали, отделения или пунктове на по-големи такива. Не се изяснява какви точно функции ще осъществяват въпросните отделения, къде ще се помещават – ще ползват ли настоящия сграден фонд или ще бъдат преместени в сградите на съответните съдилища, на чието административно подчинение ще бъдат и т.н. Ефектът обаче ще е, че предвижданото преструктуриране ще доведе до съкращаване на администрацията и изваждане на дългогодишни опитни и квалифицирани служители на пазара на труда. Не считаме, че в район с нива на безработица сред най-високите в страната, подобен ход е икономически, социално и морално оправдан. Реформа в съдебната система следва да има, но тя трябва да

е насочена към подобряване обслужването на гражданите, а не в създаване на затруднения за тях. Тя трябва да е свързана с бързина и ефективност в правораздаването, а не в окрупняване на съдебните райони и по този начин създаване на условия за един по - бавен процес, по-висока безработица и най-вече – практическо премахване на правото на защита за много голяма част от населението на две български общини. Положителен ефект би могъл да се постигне, чрез прецизиране и оптимизиране на щатното разписание, а не и чрез прибързани и непрецизирани радикални действия. Гражданите на Берковица подкрепят съдебните институции в района, както съда, така и прокуратурата.Това е намерило израз в тяхната гражданска позиция.

Не на последно място искаме да отбележим, че Районен съд – гр. Берковица има ценно историческо минало, с което се гордеят всички жители на града и общината. Създаден през 1869 по силата на тогава действащия турски Закон за устройство на съдилищата, като каазийско съдилище, съдът в гр. Берковица е първият и единственият в цялата околия за дълъг период от време. В началото на м. март 1879 год. за председател на Берковския околиийски съд е назначен народния поет Иван Вазов. От тогава до днешни времена този съд е известен, като „Вазовия” съд. От него традиционно началото на професионалния си път са сложили редица видни представители на българската юриспруденция - бележити магистрати, съдии във върховните съдилища на Република България. Традиционно показателите от работата на РС – гр. Берковица са най-високи в целия съдебен окръг. В тази връзка съдът се възприема и като обект с историческо значение сред местното население. Евентуалното му премахване не само ще влоши качеството на правосъдието в региона, но и ще отнеме на хората и поредният им обект, повод за национална гордост, самоопределение и патриотизъм. А такива вече са им останали твърде малко. По този начин още ще се увеличат и без това вече високите негативни настроения срещу държавността и институциите.

Предвид всички изложени съображения, ние, всички съдии и служители в Районен съд – гр. Берковица считаме, че така предложения вариант за преструктуриране на съдебната карта, ще доведе до отрицателен ефект и заставаме твърдо на позиция, че Районен съд – гр. Берковица следва да запази мястото си като самостоятелен районен съд на съдебната карта на Република България.

Председател:
/Юлита Георгиева/

Съдия:
/Елеонора Филипова/

Държавен съдебен изпълнител:
/М.Маркова/

Съдия по вписванията:
/Ю. Петрова/

Съд. администратор:
/Петко Петков/

Съд. секретар:
/Таня Йорданова/

Системен администратор:
/Анани Младенов/

Съд. секретар:
/Светлана Петрова/

Ст. Спец. Счетоводител:
/Светлана Ценова/

Съд. секретар - СИС:
/Нина Андреева/

Съд. деловодител БС:
/Каменка Димитрова /

Съд. деловодител – СИС:
/Валерия Павлова/

Съдебен деловодител:
/Ирен Пашкулева/

Призовкар:
/Георги Якимов/

Съдебен деловодител:
/Любка Лазарова/

Призовкар:
/Райна Иванова/

Съд. секретар:
/Петя Иванова/

Чистач:
/Светла Маркова/